

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovacího předmět: Český jazyk a literatura, II. stupeň

1/Charakteristika vyučovacího předmětu

a/ obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV a z jeho očekávaných výstupů v plném rozsahu. Dovednosti, které si v rámci vyučovacího předmětu Český jazyk žáci osvojují, jsou důležité pro získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Na 2. stupni je hlavním cílem rozvoj jednoznačného, kultivovaného a srozumitelného psaného i mluveného vyjadřování, a to včetně osvojování nástrojů komunikace neverbální. Výuka směřuje i k vývoji logického myšlení, prohlubování obecných intelektových dovedností a aplikaci různorodých myšlenkových operací. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem, jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

b/ časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura má časovou dotaci 15 hodin týdně. V 6., 7. ročníku po 4 hodinách týdně. V 8. ročníku je výuka posílena o 1 disponibilní hodinu na 5 hodin týdně. V 9. ročníku je výuka posílena o 1 disponibilní hodinu na 4 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, v učebně s interaktivní tabulí, v počítačové učebně. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují i mimo budovu školy u pořádajících organizací.

2/ Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů. Tyto vzájemné mezipředmětové vztahy lze využít ve vyučování a vedou k prohloubení učiva a vytvoření komplexnějších znalostí. Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v osnovách u konkrétního učiva předmětu Český jazyk.

3/ Integrace průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat jsou začleňovány průběžně v celém školním roce. Konkretizované a **zvýrazněné** jsou uvedeny tematické okruhy průřezových témat, které jsou završením celé problematiky.

I. Osobnostní a sociální výchova

- komunikace, kooperace a kompetice

II. Výchova demokratického občana

- principy demokracie jako formy vlády

VI. Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Námět: principy sestavování mediálního sdělení

Forma: projekt, tvorba školní akademie

Ped.přínos: přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci, přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Vnímání autora mediálních sdělení

Námět: identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení

Forma: projekt, tvorba školní akademie

Ped. přínos: rozvíjí komunikační schopnost

4/ Výchovně vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování jednoznačného, kultivovaného a srozumitelného psaného i mluveného vyjadřování
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- žáci jsou vedeni k osvojování základních poznatků týkajících se českého jazyka
- prohlubujeme získané znalosti a dovednosti
- procvičujeme práci s textem produkční i reprodukční

2. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky sdělovat vlastní názor, dokladat je argumenty, názory obhajovat
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- čtením s porozuměním vedeme žáky k logickému řešení problémů a k prohlubování intelektuálních dovedností

3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vytváření gramaticky i věcně správných projevů
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace a osvojování verbální a neverbální komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

4. Kompetence sociální a personální

- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- vedeme žáky k práci v týmech, ve skupinách

5. Kompetence občanské

- učíme žáky netoleranci k agresivním, hrubým, vulgárním projevům chování.

- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

- různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura, II. stupeň
 Ročník: 6.-9.

Výstup	Učivo je cyklické a v každém ročníku rozšiřující. OVO jsou splněny v plném rozsahu v 9. ročníku	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>ČJ/II/KSV 1,2 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení Pracuje s informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení</p> <p>ČJ/II/KSV 3 Sleduje komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>ČJ/II/KSV 4,6 Komunikuje kultivovaně, výstižně a používá vhodné jazykové prostředky, užívá vhodných nonverbálních prostředků řeči</p> <p>ČJ/II/KSV 5 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky</p> <p>ČJ/II/KSV 7 Zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>ČJ/II/KSV 8 Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky v textu, samostatně připraví a přednese referát</p> <p>ČJ/II/KSV 9 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, dodržuje</p>	<p>Komunikační žánry</p> <p>Reklama, kritika</p> <p>Proslov</p> <p>Diskuse</p> <p>Výtah, výpisky, referát</p>	<p>MEV - Stavba mediálních sdělení (9tř.)</p> <p>MEV - Vnímání autora mediálních sdělení (9tř.)</p>	<p>6.-9.tř.</p> <p>9.tř.</p> <p>6.-9.tř</p> <p>9.tř</p> <p>9.tř.</p> <p>6.-7.tř</p>

Výstup	Učivo je cyklické a v každém ročníku rozšiřující. OVO jsou splněny v plném rozsahu v 9. ročníku	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>pravidla mezivětného navazování ČJ/II/KSV 10 Využívá svých poznatků k písemnému projevu a k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a zájmů ČJ/II/ JV 1 Vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJ/II/ JV 2 Rozliší způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování ČJ/II/ JV 3 Samostatně pracuje s jazykovými příručkami ČJ/II/ JV 4 Pozná a určí slovní druhy a vědomě používá jejich správné tvary v komunikaci ČJ/II/ JV 5 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů ČJ/II/ JV 6 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ČJ/II/ JV 7 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí ČJ/II/ JV 8 Rozliší spisovný a nespisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu ČJ/II/LV 1 Reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla, vlastními slovy popíše hl.myšlenku ČJ/II/LV 2 Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>Výklad, úvaha</p> <p>Obohacování slovní zásoby, tvarosloví skloňování cizích slov</p> <p>Nauka o tvoření slov, slova neohebná</p> <p>Jazyk a komunikace</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Skladba-věta jednoduchá -souvětí – vedlejší věty -poměry mezi větami hl.</p> <p>Pravopis, průběžně</p>		<p>8.-9.tř.</p> <p>6.-9.tř.</p> <p>8.tř.</p> <p>7.tř.</p> <p>6.tř.</p> <p>6.-9.tř.</p> <p>7.-9.tř.</p> <p>6.-9.tř</p> <p>6.-9.tř.</p> <p>8.-9.tř.</p>

Výstup	Učivo je cyklické a v každém ročníku rozšiřující. OVO jsou splněny v plném rozsahu v 9. ročníku	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>ČJ/II/LV 3 Pokusí se ústně i písemně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p> <p>ČJ/II/LV 4 Pokusí se vytvořit vlastní literární text</p> <p>ČJ/II/LV 5 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní</p> <p>ČJ/II/LV 6 Rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>ČJ/II/LV 7 Uvádí základní literární směry a jejich představitele v české i světové literatuře</p> <p>ČJ/II/LV 8 Porovná různá ztvárnění téhož námětu</p> <p>ČJ/II/LV 9 Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p>	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním dílem</p> <p>Významní autoři</p> <p>Referáty, čtenářský deník</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Literární teorie</p> <p>Lidová slovesnost, poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, Literární druhy a žánry</p> <p>Struktura literárního díla</p> <p>Literární slovníky - práce s nimi, práce s jinými informačními zdroji</p>		<p>6.-9.tř.</p> <p>8.-9.tř</p> <p>6.- 9tř.</p> <p>6.- 9tř.</p> <p>6.-9.tř</p> <p>6.tř</p> <p>9.tř.</p> <p>6.-9.tř</p> <p>6.-9.tř</p>